

VÍSTUR ÚR TURKALANDI

Silas Olofson

SETTUR Í BÁS
ISLAMSKA STAT

– Eg gjørdist stúrin yvir, at eg bleiv settur í sama bás sum ein IS-viðhaldsmaður. Tað var ein týðiligur munur at koma úr Hvannasundi um morgunin, og so enda í kliva saman við einum úr IS. Tað sigur Silas Olofson, føroyskur prestur, ið varð útsettur fyri tortur av turkiskum myndugleikum

Hallur av Rana

Líka síðan Silas Olofson fyrstu ferð fór til Turkalands í 2008 hava landið og fólkið átt eitt serligt pláss í hjarta hansara. Túrurin í 2008 gjørdist tann fyrsti av mongum, og á sumri í 2012 flutti føroyski presturin við familjuni til høvuðsstaðin í Ankara, har hann hevur virkað sum prestur í einari kirkju, meðan hann hjálpti flóttafólki í landinum.

Hóast kristindómur ikki hevur havt tey bestu korini í landinum, so hevur familjan trivist, men eftir kvettroyndina á sumri í 2016 metti familjan, at best var at fara úr landinum eina tíð, meðan ruðuleiki valdaði í landinum.

Kærleikin til landið og fólkið var tó so sterkur, at ætlanin var altíð at fara aftur, men tað fekk ein bráan enda í síðstu viku, tá Silas Olofson varð steðgaður á flogvøllinum, avhoyrdur og útsettur fyri tortur, fyri síðan at verða noktaður atgongd til Turkalands við grundgevingini, at hann er ein hóttan móti almennu trygdini í landinum.

Ongan illgruna

Síðan kvettroyndina í 2016 hevur turkiski forsetin Recep Tayyip Erdogan sligið hart niður á fleiri samfelagsbólkar í landinum, ið hann hevur skýrt sum figgindar av statinum, í eini roynd at tvíhalda um maktina í landinum.

Millum teir bólkarnir er tann kristni minnilutin í landinum, umleið 0,3 prosent, ið síðan fyrsta veraldarbardaga hevur verið

ein lítil dámdur minniluti í landinum.

Tað hevur økt um forfylgingina av kristnum í landinum, men hóast hetta, so hevði Silas Olofson ongán illgruna um hvat fór at henda, tá hann síðsta mánadag segði farvæl við familjuna í Hvannasundi og setti kós móti Turkaland. Eftir at hava verið heima síðsta hálva árið, ætlaði øll familjan sær aftur til turkiska høvuðsstaðin, og fór Silas Olofson undan restini fyri at gera klárt.

– Ferðin gekk sum ætlað, og eg kom trygt fram til flogvøllin í Istanbul. Eg helt tó, at tað var lægið, at eg fekk sess fremst í flogfarinum, og komin til Turkalands stóð ein maður fyri mær, og upplýsti,

gjørdist greitt, at turkiskir myndugleikar høvdu hollan vitan um Silas Olofson, hansara lív og virki í Turkalandi og hansara tilknýti til universitetið.

– Teir vistu hvør eg var, og kendu til mítt virki í kirkjuni og millum flóttafólk. Í viðförinum hjá mær funnu teir mína bíbliu og aðrar kristnar bókur, og vildu vita hvørjum eg arbeiddi fyri, og hvør stuðlaði mær figgjarliga, sigur Silas Olofson.

Klavin

Eftir at hava verið avhoyrdur í umleið triggjar tímar varð Silas Olofson koyrdur í ein kliva at bíða.

– Tað var eitt hvítt rúm við einum sterkum ljósi inni. Tá høvdu teir tikið mína

lamska Statin, og var á veg til Mosul, tá hann varð steðgaður. Hóast hann aldrin segði tað, so fekk eg varhugan av, at hann ynskti at berjast fyri teir, sigur Silas Olofson, og leggur afturat.

– Eg gjørdist stúrin yvir, at eg bleiv settur í sama bás sum ein IS-viðhaldsmaður. Tað var ein týðiligur munur at koma úr Hvannasundi um morgunin, og so enda í kliva saman við einum úr IS.

Sendur retur

At turkiskir myndugleikar sostatt settu hann í sama bás sum viðhaldsfólk hjá IS, var bara enn ein staðfesting um, at alt ikki var sum tað átti, og umstøðurnar í klivanum vóru heldur ikki av teimum bestu.

– Eg var farin heimanífrá tíðliga á morgin, og sat nú í hesum klivanum við sterka ljósinum, og fekk ikki sovið. Til endans hevði eg verið vakni í eini 30 tímar, og var vorðin illa fyri av væntandi svøvni, greiðir Silas Olofson frá.

Eftir at hava verið afturhildin í umleið eitt døgn, harav í klivanum í umleið sekstan tímar,uttan at hava fingið nakra kunning um hvat fór at henda, varð føroyski presturin sendur heim aftur.

– Teir komu inn í klivan

og leiddu meg umborð á eitt flogfar aftur til Danmarkar. Starvsfólkini á flogfarinum fingi passíð, fartelefonina og annað, meðan eg fekk eina heila røð av setrum til mín sjálvs aftast í flogfarinum, greiðir Silas Olofson frá.

Ein hóttan

Komin til Danmarkar tók danska løgreglan móti føroyska prestinum, men skjótt gjørdist teimum greitt, at okkurt serligt var áfatt.

– Tey søgdu, at tey aldrin høvdu sæð slíkt áður. Tey vistu ikki hví eg varð vístur av landinum, men skjøluni staðfestu, at eg var ein hóttan móti almenna trygdini. Tey ringdu til ein serfrøðing, ið eisini gjørdist ovfarin, og vísti á, at vanliga var slík grundgeving givin, um myndugleikarnir mettu, at ein persónur var á veg til Sýria at berjast fyri IS, sigur føroyski presturin.

Eftir ein hálvan tíma avgjórði danska løgreglan at lata Silas Olofson sleppa leysan og góvu honum hansara telefon, pass og viðføri aftur. Endiliga var hann frælsur aftur.

Onga kunning

Av tí, at telefonin varð tikin frá føroyska prestinum, so hevði hann ikki nakran móguleika at kunna umheimin um hvat hendi. So eftir nakrar tímar gjørdur fólk í Istanbul vart við, at føroyski presturin ikki var komin til Turkalands, og gjørdist tað byrjanin til eitt langt døgn hjá familjuni.

– Konan fekk einki sovið tað náttina, og familjan hjá henni kom norð at vera hjá

henni, meðan tey royndu at fáa greiðu á støðina. Hóast tey ringdu til flogfelagið, so hildu tey uppá, at eg aldrin var møttur til flogfarið í Kastrup. Danskir myndugleikar upplýstu tó, at tey vóru nær um 100 prosent vís í, at eg var farin við flogfarinum, greiðir Silas Olofson frá.

Tað var ikki fyrr enn dagin eftir, tá pápin fyri fjórðu ferð ringdi til flogfelagið at spyrja eftir viðförinum, at hann fekk at vita, at sonurin var í Istanbul, og hevði fingið ein ferðaseðil til næsta flogfarið til Keyptmannahavnar.

– So tá eg ringdi til pápa, fortaldi hann mær, at hann, beiggji mín og onnur stóðu uttanfyri og bíðaðu eftir mær. Eg havi aldrin verið so glaður, sum tá eg kom gangandi úr Kastrup, og sá tey, ið tóku móti mær har, sigur Silas Olofson.

Stuttur steðgur

Steðgurin í Danmark gjørdist ikki serliga drúgvur, tí føroyski presturin hevði bestan hug at sleppa heimaftur til konuna og børnini í Føroyum, ið eins væl høvdu kunna verið við honum á óhugnaligu ferðini.

– Í allari móttstøðuni var tað ein uggi, at tey ikki vóru við. Ætlanin var annars, at konan skuldi koma við, og so komu børnini seinni, men tíbetur bleiv tað ikki so. Tað hevði verið ræðuligt, um tey vóru við, og afturhildin. Eg veit ikki hvussu tey høvdu klárað tað, og eri eg takksamur fyri, at tey vórðu spard, sigur Silas Olofson.

Eitt tað fyrsta Silas Olofson gjørði, tá hann kom

» Eg havi aldrin verið í eini so pressaði støðu fyrr, so at koma heim og síggja, at øll høvdu tað gott, var heilt fantastiskt

at hann var løgreglumaður og ynskti at tosa við meg, greiðir Silas Olofson frá.

Afturhildin

Á flogvøllinum varð føroyski presturin førður inn í eini høli, og varð har biðin um at seta seg niður.

– Síðan byrjaði avhoyringin. Hann var fittur og fryntligur, men seinni kom so ein annar, ið var ágangandi og ófólkagur. Ein leiðari var eisini til staðar, men hann bara lurtaði eftir tí, ið bleiv sagt, sigur Silas Olofson.

Undir avhoyringunum

fartelefon, so eg fekk ikki sagt nøkrum hvar eg var, og tá einki ur ella vindeygja var í rúminum, so hevði eg ongan móguleika at vita, hvat klokkan var. Tað var ein ræðandi støða, sigur Silas Olofson.

Føroyski presturin var ikki einsamallur í klivanum. Frammanundan var ein eysturevropari har, ið var komin til Turkalands í heilt øðrum ørindum.

– Har var einki annað at gera, so vit prátaðu nógv saman. Hann reypaði av, at honum dámdi so væl Is-